

Investigating the Effect of Preschool Education on the Learning of Psycho-Motor Skills of Elementary School Students in Zanzan City, Academic Year 2023-2024

Fatemeh Nazari ^{1*}, Maryam Safari ², Mohsen Heidary Mehr ², Zahra Bigdeli ²

¹ Bachelor of Educational Sciences majoring in elementary education

² Bachelor of Educational Sciences

* Corresponding author: shahrokhnemati2@gmail.com

Received: 2024-10-27

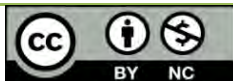
Accepted: 2024-11-25

Abstract

This research was conducted with the aim of investigating the effect of preschool education on the learning of psychological skills of primary school students. The current research is a post-event research (ali-comparative). In this research, two groups of first, second and third grade students are selected and research tools are implemented on them. One group is those who have completed pre-primary education in kindergarten or preparatory school, and the second group has no formal education before primary school. The statistical population includes all students of the first, second and third years of primary school in Zanzan who are studying in the academic year of 2023-2024. The sample group includes 320 boys and girls, 160 of whom have preschool experience and 160 who have no preschool experience. The sampling method is stratified random. The tool for collecting information in this research was the Lincoln-Ezeretsky motor skills test. Two methods were used to test and analyze the data. In the descriptive method, the frequency and percentage of subjects' gender and the mean and standard deviation of research variables have been used in two groups. Pearson's correlation method was used in the inferential method. The results of this research showed that preschool education did not cause significant changes in the mental-motor skills of students. Also, there is no significant difference between trained boys and girls in mental-motor skills. Likewise, the results showed that there is a significant difference between untrained boys and girls in psychomotor skills.

Keywords: Education, Preschool education, Mental-motor skills

© 2023 Journal of Mental Health in School (JMHS)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article: Nazari , F & et al. (2024). Investigating the Effect of Preschool Education on the Learning of Psycho-Motor Skills of Elementary School Students in Zanzan City, Academic Year 2023-2024. *JMHS*, 2(3): 46-52.

بررسی اثرگذاری آموزش دوره پیش دبستانی بر یادگیری مهارت های روانی - حرکتی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان زنجان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

فاطمه نظری^{۱*}، مریم صفری^۲، محسن حیدری مهر^۲، زهرا بیگدلی^۲

^۱ کارشناسی علوم تربیتی گرایش آموزش ابتدایی

^۲ کارشناسی علوم تربیتی

* نویسنده مسئول: shahrokhnemati2@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۰۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۸/۰۶

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر آموزش پیش دبستانی بر یادگیری مهارت های روانی - دانش آموزان دوره ابتدایی انجام یافته است. پژوهش حاضر، یک پژوهش پس رویدادی (علی - مقایسه ای) است. در این پژوهش، دو گروه از دانش آموزان کلاس های اول، دوم و سوم دبستان انتخاب می شوند و ابزارهای پژوهش بر روی آنها اجرا می گردد. یک گروه کسانی هستند که آموزش پیش دبستانی را در مهدکودک یا آمادگی گذرانده اند و گروه دوم هیچ گونه آموزش رسمی قبل از دبستان نداشته اند. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان سال های اول، دوم و سوم دبستان زنجان می باشد که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مشغول به تحصیل می باشند. گروه نمونه شامل ۳۲۰ دختر و پسر است که ۱۶۰ نفر آنها دارای تجربه پیش دبستان و ۱۶۰ نفر فاقد تجربه پیش دبستانی هستند. روش نمونه گیری، تصادفی طبقه ای می باشد. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش آزمون مهارت های حرکتی لینکلن - ازرتسکی بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از دو روش استفاده شد. در روش توصیفی، فراوانی و درصد جنسیت آزمودنی ها و میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را در دو گروه مورد استفاده قرار گرفته است. در روش استنباطی از روش همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج این پژوهش نشان داد آموزش پیش دبستانی باعث تغییر معنادار در مهارت های روانی - حرکتی دانش آموزان نشده است. همچنین نتایج بین دختران و پسران آموزش دیده در مهارت های روانی - حرکتی تفاوت معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج نشان داد بین دختران و پسران آموزش ندیده در مهارت های روانی - حرکتی تفاوت معنادار وجود دارد.

واژگان کلیدی: آموزش و پرورش، آموزش پیش دبستانی، مهارت های روانی - حرکتی

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه سلامت روان در مدرسه محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: نظری، فاطمه و همکاران (۱۴۰۳) بررسی اثرگذاری آموزش دوره پیش دبستانی بر یادگیری مهارت های روانی - حرکتی دانش آموزان دوره ابتدایی شهرستان زنجان سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲. فصلنامه سلامت روان در مدرسه، ۲(۳): ۴۶-۵۲.

مقدمه

رشد آنها مرتبط است. عواملی از قبیل رشد جسمی، اجتماعی، شناختی، دانشی و چگونگی یادگیری در تعیین موفقیت آنها در مدرسه نقش دارند. در گذشته، عقیده بسیاری بر این بود که ورود کودکان به دبستان، آغاز یادگیری و شکوفایی آنها در همه ابعاد رشد

موفقیت کودکان در مدرسه تا حدودی به رویدادهایی بستگی دارد که آنها قبل از ورود به مدرسه تجربه کرده اند. آمادگی کودکان برای ورود به مدرسه و موفقیت بعدی آنها در تحصیل، با جنبه های مختلف

تاکید بر آموزش و پرورش در دوره پیش‌دبستان به علت واقع‌گرایی، بینش، تلاش و کوشش افراد بسیاری است که عمر خود را صرف این کار کرده‌اند. اگر با توجه به منابع معتبر، از platon (۴۲۷-۳۴۷ قبل از میلاد مسیح) که آغاز آموزش‌های اولیه را از هنگام تولد دانسته‌اند، بگذریم و (Berger, 2018)، باید بپذیریم که افرادی مثل John Amos Caminos, Jean-Jacques Rousseau, Pestalozzi, Froebel, Mariamonte Suri, و Piaget و پژوهشگران کنونی جوامع مختلف و نیز جامعه علمی و فرهنگی ایران، در شناخت هویت واقعی این دوره از آموزش و نتایج اثر بخش آن بر سرنوشت کودکان کمک و یاری رسانده‌اند (سلیمانی و نوروزی، ۱۳۹۶) در پژوهش حاضر، مهارت‌های روانی - حرکتی به عنوان متغیر اصلی در نظر گرفته شده است. یکی از عوامل تعامل انسان با محیط، رفتارهای روانی - حرکتی است. این رفتارها دارای تظاهرات متعددی مثلاً در کارهای صنعتی، حرفه‌ای، تکنیکی، مهارت‌های شغلی، اعمال تجاری، وظایف روزمره، رانندگی، موسیقی، هنر و همینطور تربیت بدنی و ورزش می‌باشند، در حالی که به نظر می‌رسد حیطه روانی اینگونه رفتارها مورد غفلت واقع شده است. سلیمانی و نوروزی (۱۳۹۶) بر ضرورت توجه به آمادگی‌های جسمی و حرکتی کودکان در دوره پیش از دبستان تاکید کرده است. او سعی کرده است ابتدا سال‌های اولیه کودکی را به عنوان مرحله ایده‌آلی برای یادگیری مهارت‌های حرکتی بشناساند، سپس قابلیت‌ها و توانایی‌های کودکان را از نظر آموزش و یادگیری مهارت‌های حرکتی مد نظر قرار دهد. به علاوه پژوهشهایی که در زمینه مهارت‌های روانی - حرکتی و اثر برنامه‌های تمرینی بر افزایش و بهبود اینگونه مهارتها انجام شده است. توانسته است تأثیر این برنامه‌های تمرینی را در بهبود مهارت‌های روانی - حرکتی نشان دهند. از سوی دیگر مهارت‌های اجتماعی نیز با مهارت‌های روانی - حرکتی ارتباط تنگاتنگ و نزدیکی دارند و جنبه مهمی از رشد کودک محسوب می‌شوند. هدف آموزش‌های اولیه کودکان، اجتماعی بار آوردن (جامعه‌پذیری) آنان است (Carin, 2013). توانایی برای ایجاد و حفظ ارتباطات با دوستان و بزرگسالان (همچون معلمان)، پایه و رکن اجتماعی شدن را در مدرسه شکل می‌دهد. مهارت‌های اجتماعی کودکان ممکن است با پیشرفت تحصیلی بعدی آنها در ارتباط باشد. و تجارب آنها با همسالان خود، احتمالاً روی نگرشهای آنان در ارتباط با مدرسه و یادگیری نیز تأثیر می‌گذارد. علاوه بر این پژوهش‌های انجام شده، تاکنون متغیرهای مهارت‌های روانی - حرکتی را یکجا مورد بررسی قرار نداده‌اند. بلکه هر کدام را در ارتباط با متغیرهای دیگری که مناسب و ضروری تشخیص داده‌اند مورد ملاحظه قرار داده‌اند. بنابراین به نظر می‌رسد که در پژوهش‌های انجام شده خلایبی وجود داشته باشد که سعی پژوهش حاضر بررسی نوع ارتباط این

است. اما امروزه در پرتو تلاش صاحب‌نظران مختلف، مسیر تفکر و برنامه‌ریزی به سمت بارور کردن آموزش‌های پیش از دبستان، به عنوان پیش‌نیاز ورود کودکان به مدرسه، تغییر کرده است. بی‌شک پیشرفت در ابعاد گوناگون رشد در سنین بالاتر و حتی مرحله زمینه‌سازی برای اصلاح اعمال و حرکات مختلف کودکان با توجه به پژوهش‌های اخیر نوعی دگرگونی اندیشه را در زمینه رشد جسمی و حرکتی کودکان در سال‌های اولیه کودکی به وجود آورده است. در دو سه دهه اخیر نیز در بسیاری از موسسه‌های آموزشی و تربیتی (به ویژه در جامعه ما) تمایل و گرایش زیادی در چرخش تاکید از مهارت‌های حرکتی و جسمی به سمت زمینه‌های رشد شناختی و ذهنی کودکان حس شده است (سلیمانی و نوروزی، ۱۳۹۶). هر چند مهارت‌های حرکتی و شناختی لازم و ملزوم یکدیگرند و در برخی از دیدگاه‌های رشد مثل تئوری (Piaget (1996، مهارت‌های حرکتی زیربناء و لازمه مهارت‌های شناختی هستند. با توجه به پیشرفت علم و تکنولوژی در قرن حاضر و تبلور این نکته که شکوفایی یک کشور از بستر آموزش و پرورش برمی‌خیزد، نیاز به گسترش دوره پیش از دبستان، بیش از گذشته خود را نمایان می‌سازد. بنابراین لازم است که برنامه کیفی و کمی مناسب و درخور نیازهای جسمی و روانی برای کودکان پیش‌دبستانی، با توجه به ویژگی‌های این دوره از رشد، تهیه و تدارک دیده شود. اما پیش‌نیاز برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری در این زمینه، انجام پژوهش‌هایی است از روش‌شناسی و مبنای نظری درستی برخوردار باشند تا با توجه به نتایج حاصله، بتوان تا حدودی نیازهای جامعه در این زمینه برطرف شود و گام‌هایی هر چند جزئی در زمینه بهبود وضعیت آموزشی و تربیتی برداشته شود. درخصوص آموزش پیش‌دبستانی، دیدگاه‌های مختلف و گاه متعارضی ارائه شده است. از یک سو افرادی نظیر Elkind (1987)؛ به نقل از (Lefrancois (1996، معتقدند که نباید کودکان را بی‌محابا به سمت آموزش‌های پیش‌دبستانی بکشانیم و جو حاکم بر بسیاری از برنامه‌های پیش‌دبستانی ممکن است کودکان آنطور که باید و شاید به سوی پیشرفت رهنمون نسازد. دلیلی که برای تدارک برنامه پیش‌دبستانی وجود دارد این است که در حین آموزش‌های پیش از دبستان، کودکان تجاربی را می‌آموزند که ممکن است در خانه نتوانند از اثرات مثبت چنین تجاربی برخوردار باشند. اما Canning & Lyon (1991) به نقل از (Lefrancois (1996 بر این باورند که افسانه تجارب اولیه^۱ به این امر منجر شده که ما نقش بزرگسالان را در محیط‌های پیش‌دبستانی که باید فرصتی مناسب برای کودکان فراهم کنند را نادیده بگیریم. از سوی دیگر بسیاری از صاحب‌نظران معتقدند که تجارب پیش‌دبستانی تأثیر مثبتی بر رشد کودکان خواهد گذاشت.

متغیرها و تاثیر آموزش پیش دبستانی در مهارتهای روانی - حرکتی دانش آموزان سال اول، دوم و سوم ابتدایی است.

مبانی نظری

پژوهش حاضر، یک پژوهش پس رویدادی (علی - مقایسه‌ای) است. در این پژوهش، دو گروه از دانش‌آموزان کلاس های اول، دوم و سوم دبستان انتخاب می‌شوند و ابزارهای پژوهش بر روی آنها اجرا می‌گردد. یک گروه کسانی هستند که آموزش پیش‌دبستانی را در مهدکودک یا آمادگی گذرانده‌اند و گروه دوم، هیچ‌گونه آموزش رسمی قبل از دبستان نداشته‌اند. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان سال های اول، دوم و سوم دبستان زنجان می‌باشد که در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مشغول به تحصیل می‌باشند. گروه نمونه شامل ۳۲۰ دختر و پسر است که ۱۶۰ نفر آنها دارای تجربه پیش دبستان و ۱۶۰ نفر فاقد تجربه پیش‌دبستانی هستند. روش نمونه‌گیری، تصادفی طبقه‌ای می‌باشد. ابتدا از بین جامعه آماری افرادی که ویژگیهای دو گروه را دارا هستند انتخاب شده و از بین این افراد به صورت تصادفی دو گروه نمونه انتخاب شدند و مورد ارزیابی قرار گرفتند. پس از اخذ مجوز لازم از سازمان آموزش و پرورش چند مدرسه انتخاب شدند. از بین این مدارس دانش‌آموزان دارای تجربه پیش‌دبستانی و دانش‌آموزان فاقد تجربه پیش‌دبستانی جدا شدند و از بین آنها به طور تصادفی گروههای نمونه انتخاب شدند و آزمون مهارت های حرکتی لینکلن - ازرتسکی اجرا گردید. سپس داده‌ها جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل شد. برای تجربه و تحلیل داده‌ها از دو روش استفاده شد. در روش توصیفی، فراوانی و درصد جنسیت آزمودنیها و میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش را در دو گروه مورد استفاده قرار گرفته است. در روش استنباطی از T مستقل برای بررسی تفاوت میانگینها و روش همبستگی پیرسون استفاده شد.

ابزار پژوهش

مقیاس آموزش رشد حرکتی لینکلن - ازرتسکی

برای سنجش مهارتهای روانی - حرکتی از آزمون لینکلن - ازرتسکی استفاده شده است. این آزمون به منظور رازیابی توانایی حرکتی سنین ۵ تا ۱۴ سال طراحی شده است. این مقیاس به صورت انفرادی اجرا شده و دارای ۳۶ ماده است و مهارتهای حرکتی گوناگون مانند مهارت انگشتان، هماهنگی چشم - دست، فعالیتهای عضلات بزرگ دستها، بازوها، پاها و تنه را مورد بررسی قرار می‌دهد (حکیمی منش و همکاران، ۱۳۹۳).

این آزمون توسط Ezertsky روسی ساخته شد که در واقع ستون فقرات آزمون فعلی است. دارای شش خرده آزمون است که عبارتند از: هماهنگی کلی ثابت، هماهنگی کلی پویا،

هماهنگی دستی پویا، سرعت حرکتی، حرکات ارادی همزمان و ناهم حرکتی. سپس این آزمون در سال ۱۹۴۶ توسط Ergardal از نسخه پرتغالی به انگلیسی برگردانده شد. سرانجام در سال ۱۹۴۸ Sloan آن را با توجه به هنجارهای آمریکایی تنظیم کرد و در سال ۱۹۵۰ بعد از انجام پژوهشها و حذف ۴۹ ماده از مقیاس اولیه، ۳۶ ماده باقی ماند که به ترتیب دشواری مرتب می‌شوند. (حکیمی منش و همکاران، ۱۳۹۳).

برای بررسی پایایی این آزمون از روش دو نیم کردن بهره گرفته شده است و ضریب پایایی با استفاده از فرمول اسپیرمن - براون برای پسران ۹۶٪ و برای دختران ۹۷٪ است. درخصوص روایی به وسیله هیأت داوران از ۸۵ ماده ۳۶ ماده انتخاب شد. همبستگی کلی نمرات با سن در پسران ۸۷٪ به دست آمده است (حکیمی منش و همکاران، ۱۳۹۳).

یافته ها

اطلاعات جمعیت‌شناختی

اطلاعات عمومی مربوط به گروههای پژوهشی (کودکانی که تجربه آموزش پیش‌دبستانی داشته‌اند و کودکانی که تجربه پیش‌دبستانی نداشته‌اند) که از پرسشنامه‌ها بدست آمده‌اند در جداول زیر بیان شده‌اند:

جدول ۱: توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب جنسیت

جنسیت شاخص آماری	پسر	دختر	کل
تعداد	۱۶۰	۱۶۰	۳۲۰
درصد	۵۰	۵۰	۱۰۰

جدول ۱ نشان می‌دهد که ۵۰ درصد آزمودنی‌ها پسر و ۵۰ درصد دختر هستند.

جدول ۲: توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب گروه آموزش دیده و آموزش ندیده

شاخص آماری گروهها	تعداد	درصد
آموزش دیده	۱۶۰	۵۰
آموزش ندیده	۱۶۰	۵۰
جمع کل	۳۲۰	۱۰۰

اطلاعات جدول ۲ نشانگر این است که ۵۰ درصد آزمودنیها تجربه پیش‌دبستانی داشته‌اند، در حالی که ۵۰ درصد از آنها دوران پیش‌دبستانی را تجربه نکرده‌اند.

اطلاعات جدول ۳ حاکی از این است که ۲۷/۸ درصد از آزمودنیها در سن ۷ سال، ۴۱/۶ درصد در سن ۸ سالگی و ۲۹/۷ درصد نیز در سن ۹ سالگی به سر می‌برند. ۳ نفر نیز سن خود را مشخص نکرده‌اند.

جدول ۳: توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سن

شاخص آماری سن	تعداد	درصد
۷	۸۹	۲۷/۸
۸	۱۳۳	۴۱/۶
۹	۹۵	۲۹/۷
بی پاسخ	۳	۰/۹
کل	۳۲۰	۱۰۰

۱- فرضیه اول: بین دانش آموزشی که تجربه آموزش پیش دبستانی داشته اند با دانش آموزشی که چنین تجربه ای نداشته اند در مهارتهای روانی - حرکتی تفاوت معنی دار وجود دارد. برای بررسی این فرضیه نگاهی به جدول ۱۰ می اندازیم.

جدول ۴: مقایسه میانگین های گروه آموزش دیده و آموزش ندیده در مهارتهای روانی - حرکتی

شاخص آماری متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	آزمون T	درجه آزادی	سطح معنی داری
آموزش ندیده	۷۹/۷۱	۲۱/۳	-۱/۰۹۹	۳۱۸	۰/۲۷
آموزش دیده	۸۲/۴۰	۲۲/۵۱			

فرضیه دوم: از لحاظ مهارتهای روانی - حرکتی بین دختران و پسرانی که آموزش پیش دبستانی را گذرانده اند تفاوت معنی داری وجود دارد.

همانطور که در جدول می بینیم میزان t برابر $-۱/۰۹۹$ - و سطح معنی داری آن $۰/۲۷۳$ می باشد. بنابراین برطبق یافته ها تفاوت بین دو گروه در این متغیر معنی دار نیست و فرضیه رد می شود. به عبارت دیگر آموزش پیش دبستانی باعث تغییر معنادار در مهارتهای روانی - حرکتی دانش آموزان نشده است.

جدول ۵: مقایسه میانگین های دختران و پسران آموزش دیده در متغیر مهارتهای روانی - حرکتی

شاخص آماری متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	آزمون T	درجه آزادی	سطح معنی داری
دختر	۸۰	۱۸/۶۸	-۱/۳۶۷	۱۴۲/۰۹	۰/۱۷
پسر	۸۴/۸۷	۲۵/۷۵			

فرضیه سوم: از لحاظ مهارتهای روانی - حرکتی بین دختران و پسرانی که آموزش پیش دبستانی ندیده اند تفاوت معنی دار وجود دارد.

با مشاهده جدول درمی یابیم که آزمون t برای مقایسه این دو گروه $-۱/۳۷۲$ است و سطح معنی داری آن $۰/۱۷۲$ می باشد. لذا نتیجه این است که بین دختران و پسران آموزش دیده در مهارتهای روانی - حرکتی تفاوت معناداری وجود ندارد و این فرضیه رد می شود.

جدول ۶: مقایسه میانگین های دختران و پسران آموزش ندیده در متغیر مهارتهای روانی - حرکتی

شاخص آماری متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	آزمون T	درجه آزادی	سطح معنی داری
دختر	۷۴/۸۷	۱۹/۹۱	-۲/۹۰۱	۱۵۸	۰/۰۰۴
پسر	۸۴/۴۳	۲۱/۷			

بین دختران و پسران آموزش ندیده در مهارتهای روانی - حرکتی تفاوت معنادار وجود دارد و لذا فرضیه تایید می شود.

بر طبق جدول آزمون t معادل $-۲/۹۰۱$ و سطح معناداری $۰/۰۰۴$ می باشد که نشانه معنادار بودن تفاوتها است. بنابراین

جدول ۶: همبستگی بین زیرمقیاس های مهارت های روانی - حرکتی

متغیرها	مهارت های روانی	رفتارهای قالبی	رفتارهای اجتماعی نامناسب	عادات صوتی ناپسند	عادات ناپسند	بیش فعالی	آشفته گی روانی
کناره گیری		۰/۱۵۱	۰/۱۶۴	۰/۳۷	۰/۰۱۶	۰/۰۲۸	۰/۲۹۰
		۰/۳۰۰	۰/۲۶۵	۰/۷۷۳	۰/۸۹۳	۰/۸۱۶	۰/۰۰۲
رفتارهای قالبی		۰/۹۵۲	-۰/۰۰۹	۰/۱۵۷	۰/۴۴۴	۰/۱۰۷	۰/۲۹۲
				۰/۲۷۳	۰/۰۰۱	۰/۴۲۴	۰/۰۱۱
رفتارهای اجتماعی نامناسب				۰/۰۵۳	۰/۳۰۷	۰/۲۶۳	۰/۴۰۹
				...	۰/۰۱۱	۰/۰۴۳	...
عادات صوتی ناپسند					۰/۴۲۲	۰/۳۱۷	۰/۴۴۷
					...	...	...
عادات ناپسند						۰/۳۵۱	۰/۵۳۱
						...	...
بیش فعالی							۰/۴۲۱
							...
آشفته گی روانی							

بحث و نتیجه گیری

دختران و پسران تفاوت معناداری ایجاد کند در صورتی که به نظر می رسد پسران بایستی تا سن خاصی نسبت به دختران از مهارت های روانی - حرکتی بهتری برخوردار باشند. از طرفی نتایج نشان داد که بین دختران و پسران آموزش ندیده در مهارت های روانی - حرکتی تفاوت معنی دار وجود دارد. ممکن است یکی از دلایل چنین یافته ای این باشد که خانواده به پسران بیشتر اجازه بازیهای حرکتی می دهند و دختران بیشتر به سمت کارهای ظریف سوق داده می شوند. هر چند به نظر می رسد که این کلیشه ای امروز کم رنگ تر از گذشته شده است اما شاید هنوز آثار آن برای سالهای سال پایدار باشد.

۶. پیشنهادات

با توجه به یافته های پژوهش پیشنهادی زیر ارائه می گردد:

- ۱- هر چند نتایج این پژوهش نشان داد که بین دانش آموزانی که تجربه پیش دبستانی داشتند با دانش آموزانی که چنین تجربه ای نداشتند تفاوت معناداری وجود نداشت اما نمی توان لزوم و ضرورت برنامه های پیش دبستانی را زیر سوال برد و منکر آن شد بلکه بهتر است پژوهشهای آینده نوع محتوایی و مواد آموزشی دوران پیش دبستانی را با متغیرهایی مهارت های روانی - حرکتی بسنجند.

- ۲- یکی از متغیرهای مهم در دوران پیش دبستانی، نحوه آموزش معلمان به دانش آموزان است. به نظر می رسد که ویژگی شخصیتی معلم و نحوه ارتباط او با دانش آموز در رشد روان شناختی کودک موثر باشد. بنابراین پیشنهاد می شود که در

همانطور که در یافته ها مشاهده شد آموزش پیش دبستانی توانسته بود باعث تغییر معناداری در مهارت های روانی - حرکتی کودکان شود. جالب اینکه گروه آموزش ندیده در مهارت های روانی - حرکتی در مقایسه با گروه آموزش دیده نمره بالاتری کسب کردند. البته چنین یافته ای ممکن است دلایل زیر را داشته باشد:

- ۱- عدم دقت آموزگاران در اجرای آزمون لینکلن - ازرتسکی
- ۲- هنجار نبودن آزمون لینکلن - ازرتسکی برای دانش آموزان ایرانی

- ۳- یکی از عوامل موثر در رشد مهارت های حرکتی، میزان فضای مدرسه است که کودکان بتوانند آزادانه به بازی پردازند. شاید در شهر زنجان به دلیل فضای کوچک مدارس پیش دبستانی کودکان، دانش آموزان چندان که باید و شاید، حرکت و جنبش لازم را ندارند. می توان در پژوهشهای آینده این مساله را بررسی کرد که آیا بین فضای مدرسه با رشد مهارت های روانی - حرکتی رابطه ای وجود دارد. نتایج این پژوهش نشان داد که بین دختران و پسران آموزش دیده در مهارت های روانی - حرکتی تفاوت معنی داری وجود ندارد. هر چند جنسیت یکی از عوامل تعیین کننده در تفاوت های فردی است (جلالی و منصور، ۱۳۹۴) ولی با این حال به نظر می رسد نتایج پژوهش حاضر خلاف چنین چیزی را نشان می دهد. همانطور که قبلاً هم گفته شد، کیفیت مطالب آموزش میزان فضای مدرسه و اهمیت به ورزش از جمله عوامل تاثیر گذار در رشد مهارت های روانی حرکتی به شمار می روند و تنها صرف گذراندن تجربه پیش دبستانی شاید نتواند بین

واژه نامه

1. Myth of early experience ۱. افسانه تجارب اولیه
2. Psychomotor ۲. روانی - حرکتی

فهرست منابع

- Berger, K.S (2018) The developing person throught The life span. (5 ed). New York: worth publisher.
- Carin, W. (2013) Theory of development: concepts and applications (4 ed) American.
- Hakimi Menesh, Y., Toshkri, A., Mojdeh, Hosseini, & Hosseini, M. (2013) The effect of enrichment on intellectual and psycho-motor development of children in orphanages. reflection third year. Number 2
- Jalali, J., Mansour, M. (2014) Investigating the effect of exercise on psycho-motor skills and social adaptation of 8-9-year-old boys in Tehran. Master's thesis, Tarbiat Modares University
- Soleimani, N., Nowrozi, D. (2016) The relationship between motor skills and academic progress of fifth grade elementary students in Chahar Shahr district of Tehran. Master's degree. Allameh Tabatabayi University

پژوهشهای آینده این متغیر نیز وارد شود و ارتباط آن با مهارت‌های روانی - حرکتی مورد سنجش قرار گیرد.

۳- به نظر می رسد یکی از متغیرهای مهم در رشد مهارت‌های حرکتی کودکان، فضای مهد کودک و مراکز پیش دبستانی باشد. بهتر است در پژوهشهای آینده به نوعی ارتباط بین میزان فضای مهد کودک با رشد مهارت‌های حرکتی سنجیده شود تا بهتر بتوان این ارتباط را بررسی کرد.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی